

Основними джерелами інформації для перевірки розрахунків з бюджетом є: довідки і розрахунки, декларації за окремими видами платежів; виписки банків і додані до них документи про перерахування належних сум у бюджет; бухгалтерські записи на рахунку 64 «Розрахунки за податками і платежами», реєстри синтетичного і аналітичного обліку, баланс та інші види фінансової звітності; аудиторські докази.

I.V. BOBK, Ек-59ас

ОБЛІК І АУДИТ ДОХОДІВ ПІДПРИЄМСТВА

Згідно з П(С)БО 3 «Звіт про фінансові результати» визначення цього терміну сформульовано так: дохід— це збільшення економічних вигод у вигляді надходження активів або зменшення зобов'язань, які приводять до зростання власного капіталу (крім зростання капіталу за рахунок внесків власників). Під доходом розуміють фінансовий показник, що визначається як різниця між виручкою, отриманою від підприємницької діяльності, та матеріальними і прирівняними до них витратами.

В бухгалтерському обліку доходи класифікуються за схемою, що наведено на рисунку 1.

У бухгалтерському обліку для обліку доходів планом рахунків передбачено 7 клас рахунків — «Доходи і результати діяльності». Рахунки з 70 по 76 — це рахунки, на яких відбиваються доходи. Цей клас рахунків можна вважати тимчасовим, оскільки він закривається в кінці кожного звітного періоду. У кінці періоду рахунки доходів закриваються через списання їх сальдо на рахунок 79 «Фінансові результати».

Рахунки 7 класу «Доходи і результати діяльності» застосовуються для обліку доходів наступним чином:

1. за кредитом рахунків 7 класу — валовий дохід.

2. за дебетом рахунків 7 класу (крім рахунка 76 «Страхові платежі»):
  - ПДВ;
  - акцизний збір;
  - інші непрямі платежі, включені до ціни продажу.

Після чого на фінансовий результат діяльності підприємства відноситься сума чистого доходу.

Рахунки 7-го класу є пасивними, крім 79 «Фінансові результати» і субрахунку 704 «Вирахування з доходу».

Планом рахунків для відображення доходів у бухгалтерському обліку передбачені рахунки:

3. 70 «Дохід від реалізації»
  - 701 «Дохід від реалізації готової продукції»;
  - 702 «Дохід від реалізації товарів»;
  - 703 «Дохід від реалізації робіт і послуг»;
  - 704 «Вирахування з доходу»;
  - 705 «Перестраховування».
4. 71 «Інший операційний дохід»
  - 711 «Дохід від реалізації іноземної валюти»;
  - 712 «Дохід від реалізації інших оборотних активів»;
  - 713 «Дохід від операційної оренди активів»;
  - 714 «Дохід від операційної курсової різниці»;
  - 715 «Отримані штрафи, пені, неустойки»;
  - 716 «Відшкодування раніше списаних активів»;
  - 717 «Дохід від списання кредиторської заборгованості»;
  - 718 «Отримані гранти і субсидії»;
  - 719 «Інші доходи від операційної діяльності».
5. 72 «Дохід від участі в капіталі»
  - 721 «Дохід від інвестицій в асоційовані підприємства»;
  - 722 «Дохід від спільної діяльності»;
  - 723 «Дохід від інвестицій в дочірні підприємства».

6. 73 «Інші фінансові доходи»
  - 731 «Дивіденди отримані»;
  - 732 «Відсотки отримані»;
  - 733 «Інші доходи від фінансових операцій».
7. 74 «Інші доходи»
  - 741 «Дохід від реалізації фінансових інвестицій»;
  - 742 «Дохід від реалізації необоротних активів»;
  - 744 «Дохід від неопераційної курсової різниці»;
  - 745 «Дохід від безоплатно отриманих активів»;
  - 746 «Інші доходи від звичайної діяльності».
8. 75 «Надзвичайні доходи»
  - 751 «Відшкодування збитків від надзвичайних подій»;
  - 752 «Інші надзвичайні доходи».
9. 76 «Страхові платежі»
10. 79 «Фінансовий результат»

У ході аудиторської перевірки доходів повинні бути вирішені наступні завдання:

- перевірка наявності та правильності оформлення договорів і первинних документів на реалізовану продукцію, товари, виконані роботи, надання послуг;
- перевірка дотримання калькуляційних цін та перевірка ціноутворення, відвантаження продукції пов'язаним особам;
- перевірка відповідності даних первинних документів договорам і обліковим регістрам;
- перевірка правильності відображення суми дебіторської заборгованості на рахунках бухгалтерського обліку, а також своєчасності розрахунків покупців за реалізовану продукцію, виконані роботи, надані послуги та повноти і правильності оприбуткування готівки;
- правильність визначення і законність відображення доходу від реалізації продукції в рахунках бухгалтерського обліку;

- правильність ведення аналітичного і синтетичного обліку за такими рахунками, як 70, 79, 90, 91, 92, 93;
- правильність відображення даних про угоди, які здійснюються на бартерній основі та з пов'язаними особами, а також правильність визначення фінансового результату від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг);
- перевірка повноти відображення доходів за звітний період.

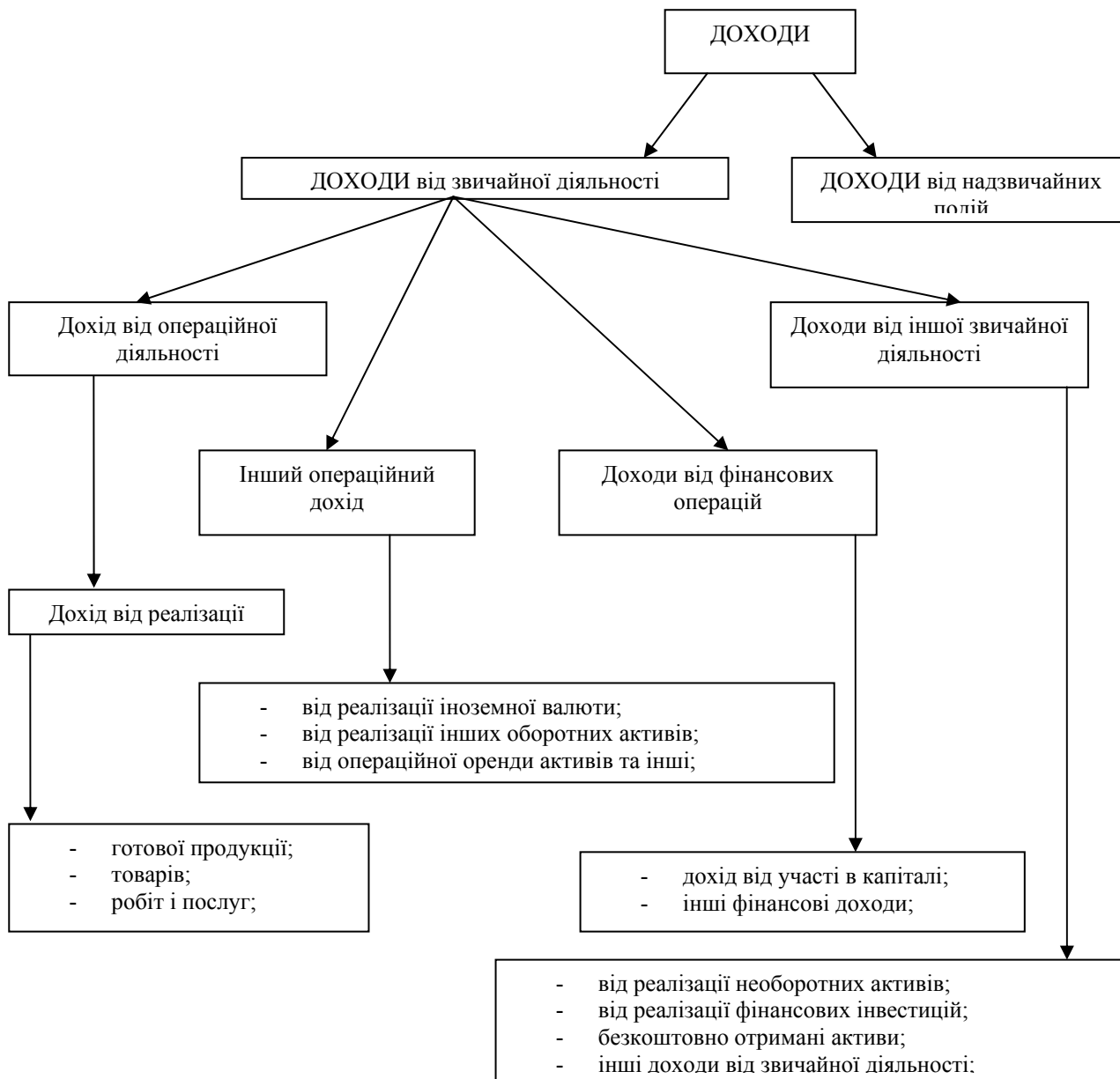

Рисунок 1. Класифікація доходів підприємства